

ראיון קצר עם גלעד רוט על היצירה האחרונה שלו - רבקה - וההופעה במסעדת זכאים הנפלאה שבתל אביב.
מראיין: ספר לנו קצת על המסעדה כי בעצם בחרת להשמיע את הבכורה הזאת דוקא שם? וגם האם זו באמת היתה הבכורה של האלבום ומדוע היא לא פורסמה כך? ורגע עוד משהו, שמענו שהיו טענות על הטעיית הציבור לגבי השעות כלומר האם יש קשיים בהפקה וניהול הפייס בוק שלך?

גלעד: רגע רגע אני לא מוכן לשמוע ביקורת בטח שלא בשלב מוקדם זה של הראיון ואני מתכוון לעניין ההטעיה. הפייס הוא כלי תקשורת מבחינתי ויש בו גם רבדים שאני לא מתחבר אליהם ואולי שם דוקא נעשים טעויות אבל זה זניח כשמסתכלים על המכלול.
ובירצינות לגבי האלבום. זה יצירה שהגיחה לעולם ביום עבודה אחד באולפן בעזו שבדרום הארץ. זה כבר שנים שאני עובד על החומרים והחלטתי להניח אותם על הסליל וכך היה. עוד בזמן ההקלטות ידעתי שזה לא מוצר משולם ונאלצתי לעבוד עם מה שבכל זאת הצלחתי לייצר ואני מתכוון לרמה והאיכות המוסיקאליים. באולפן שם השתמשתי בפסנתר חשמלי שנקרא רודס (rhodes) וזה כלי שנתן לי המון השראה לסאונד הכללי של היצירה. אני בכלל מאמין באי שלמות של יצירה כדי שהיא תהייה קרובה עד כמה שאפשר לאמת. קצת סטירה אבל גם בזה אני מאמין כלומר שהדברים הם הופכיים ומתהפכים. לגבי ההופעה במסעדת זכאים מסמטת בית השואבה תל אביב. זו מסעדה של שני אחים שפגשתי בזמן שעבדתי אצל דני פילפס בכנאפה נגה. מסעדה טבעונית מהטובות שאכלתי בהן. המיוחד בה הוא האווירה של המקום והאנשים שעובדים שם. המסעדה לדעתי עוד בדרך אל ההוות שלה וכן יש מקום לתיקון ודיוק וזה בדיוק סוד הקסם שלה. היא לא מוכרת מוצר מוגמר שאין מה לעשות איתו חוץ מלבלוע. זה נשמע קצת ביקורת על גישה של הרבה אנשים ובעצם חברה שלמה כאן בישראל שרוצה רק להיות חברה בחברה מושלמת ונקייה יעני מטוהרת. העירובול פה בין אמונה אהבה אומנות עבודה שירות ופוליטיקה הוא פשוט בלתי נסבל.

מראיין: טוב אמרת לא מעט פה. נעשה קצת סדר ועוד לא שמענו ממך על עניין הבכורה.

גלעד: סתם פשוט....

מראיין: אא...אני רוצה לחדד משהו (קצת מרים תקול)

גלעד: (מהנהן בראש ושוקק)

מראיין: האם האלבום הוא באמת אלבום או פשוט אסופה של שירים ויש שם גם כמה קטעים אינסטרומנטליים? בקצרה בבקשה.

גלעד: האלבום באמת אלבום בגלל ההקשר בין הקטעים והשמות שלהם והסיפור שאחוריהם. הטקסטים מאד מיוחדים מבחינתי ומספרים את אותו הסיפור מזוויות שונות, גם האינסטרומנטליים למרות שהם בעצם סטנדרטים (שירים מוכרים) מעולם הג'אז.

מראיין: מה שמות הקטעים ובעצם הקשר ביניהם?

גלעד: נתחיל מהסוף כי כמו שאמרתי הכל מתהפך בסוף. השיר round midnight הוא יצירה מופלאה של נגן פסנתר בשם תלנויס מונק וזו יצירה שכיכה בסרט על המוסיקה הזאת, בכיכובו של דקסטר גורדון, לא על תפקיד לי ככה בראיון זה אולי נשמע קצת טפל אבל... בסדר, אז תרגום לעברית אומר בסביבות חצות וכמו שאנחנו ידעיים מהתורה ביציאת מיצריים חצות זו השעה שבה הקדוש ברוך הוא כלומר לא מלאך או שרף אלה הוא בעצמו עובר מעל מצריים והורג כל בחור באדם ובבהמה. סוף האלבום הוא בעצם התגלות לקראת יציאה מעבדות לחירות. אני גדלתי על ג'אז ואם תרצה אני אמשיך בנושא.

מראיין: כן בשמחה רק תן לי לשאול על הקטע שלפניו whats new?

גלעד: בתרגום לעברית זה מה חדש? וזו הדרך שלי להגיד שבעצם אין חדש תחת השמש. שלמה המלך שהיה החכם באדם ובנה את בית המקדש הראשון הבין בשל את הפער האדיר שקיים באמונה באל יחיד ומיוחד שאין שני לו לעומת המציאות הקבועה והבלתי ניתנת לשינוי. מצד אחד אל חסר גבול ומצד שני עולם מוגבל וקבוע שאין בנראותו דבר מסודות האמונה.

מראיין: קצת גלשת לי פה אבל לא לדאוג בגלל זה אני פה.

גלעד: בעצם התכוונתי שמה חדש? מתייחס לאהבה שלי. יש בי את אותה האהבה שידעתי מתוכי מאז ועד היום.

מראיין: אולי התכוונת שאתה אוהב את אלוהים היום בדיוק כמו אז כשהיית ילד?

גלעד: נשמע נכון

מראיין: אז התכוונת שהמה חדש? הוא בעצם קריאה רטורית כי למרות המציאות שלא השתנת אתה כן השתנית? והאהבה שלך היא הגשר בין הדברים?

גלעד: יש משהו במה שאתה אומר, אולי שווה להניח לזה רגע ולחזור לזה מאוחר יותר אבל השיר הוא גם קטע שג'ון קולטריין מנגן באחד האלבומים הכי מופלאים שלו- באלדות.

מראיין: וזה הפגנת אהבה לקולטריין?

גלעד: כן

מראיין: נהדר

גלעד: שני הקטעים הם לא שלי והם כמו שהזכרת אינסטרומנטליים (בלי שירה). עכשיו נחזור להתחלה.

מראיין: למה?

גלעד: כי ככה אני שומר את השיר הכי חשוב לסוף

מראיין: וזה גם חלק מהאמונה שלך, להשאיר את הטוב לסוף?

גלעד: לא בדיוק אבל בסדר בוא פשוט נמשיך בהליכה אחורה...

מראיין: לא לא תעשה כמו שאתה רוצה!

גלעד: אז השיר הראשון באלבום הוא באנגלית וכתבתי אותו עוד כשגרתיי..

מראיין: לא מעניין

גלעד: בשכונת נגה א...., השיר מדבר על מצב של עמידה במקום והתבוננות במצב הקיים. יש תרגום לא מלא לשיר שהאמן טמיר ליכטנברג כתב:

הראש בבלגן
חייב לנוח קצת
ל'בי מרגיש את התוית
את הכאב ואת הדקירה
פשוט לא יכול להפסיק את זה
את השנאה והצעקה
אינני בודד
רק מחפש עליה
זה גורלי.

בבקשה, בבקשה
נסו לא להתנגד למקום שאליו אנחנו הולכים
אני חייב להודות
אני רוצה להפסיק
את כל העמדת הפנים שלי
שלחו לתיקון
מצאו לי אמת
ללא שקר, ללא הוכחה
שהאחד בשביל כולם
עיקש בשליחות
זה הכול

מישהו פעם אמר
זהירות עם הראש
אבל אני אבוד,
איפה הבוס
הלב של הכול
שהוביל לנפילתי
איבדתי את ההכרה?
פנים לדחייה
בכה, תינוק, בכה

גלעד: אני לא מתכוון לתרגם את השיר מכיוון שהוא נכתב באנגלית כדי להשמע ולהיות מובן באנגלית. קצת פנייה החוצה לעולם הלא ישראלי.
מראיין: סתם אני שואל למה הבאת את התרגום של טמיר כלומר מה היתה הסיתואציה איתו שהוא תרגם רק חלק מהשיר.
גלעד: טמיר היה שכן וקצת חבר ואז הוא שם וידאו במוזיאון ישראל כחלק מפרויקט גדול (אם אני זוכר נכון) עם השיר הזה ביצירה שלו ובחר לתרגם כמו שתרגם.

מראיין: לא הבנתי, קצת חבר?
גלעד: זה קצת מביך אותי אבל בעקבות מפגש לא נעים ביננו אני יצאתי מרחק כלומר העברתי מסר ברור שאינני עוד מסכה בנשף המסכות שטמיר משחק בו
מראיין: יש לך ביקורת עליו שאתה מעוניין להשמיע?
גלעד: לא בדיוק אבל בינתיים פשוט אין שיחה ביננו ואני אפילו לא יודע אם היינו אומרים שלום במפגש מקרי כלשהו, פשוט משהו הכאיב לי ואני עדיין לא משחרר כלומר עכשיו כן אז מי יודע מה יקרה ולמה קרה מה שקרה?
מראיין: טוב נמשיך, אז מה השיר מסכם בעיניך?

גלעד: שאלה מצוינת
מראיין: (מהנהן)
גלעד: השיר מסכם את נקודת הפתיחה. הכל לא נכון / אני לא כזה חזק / תקוע בין /גן עדן וחלום. אין לי מושג/ אני היהודי הנווד/ יפה וכזה/ לא מוצא סיבה לצחוק/ די מספיק. התרגום הוא חופשי ובמקור השפה היתה מאד חשובה לי. הקצב והדיוק במשמעיות עם מילים שמיצרות הקשרים שונים וכמובן בחרוזים. סוף השיר מדבר על מצוקה והרגשת איבוד עיוורון והסחפות הרחק מחוף מבטחים.

מראיין: אוקי אז נקודת פתיחה שבעצם אלוהים או המציאות הם מושא להתבוננות. האם מוזכרת שם אהובתך רבקה?
גלעד: כן ממש ברמיזה.
מראיין: והשני?

גלעד: רגע חשוב גם לציין את הפזמון של השיר שהוא בבקשה, תנסה לא להתנגד לאן שאתה הולך בכל מקרה.
מראיין: כן ברור זה מסר חשוב על המקום שממנו אתה מתחיל. כאילו שאתה הוא גם המספר וגם הגיבור.
גלעד: כן והשיר השני מסתיים בהודעה שאני על ברכי מחכה לאהובתי שתגיע. לזה אני מחכה.

מראיין: שיר אהבה?
גלעד: שיר על האהבה בילעדיה
מראיין: והמוסיקה עצמה מאין היא באה?
גלעד: כשהתחלתי לכתוב טקסטים שחשבתם להשתמש בהם כשירים אז התחלתי לייצר הרמוניות ומלודיות מאד פשוטות. כבר לפני כמה שנים הקלטתי יחד עם גיא לוי כמה יצירות כאלה אבל הפעם ממש הכל שלי ומותאם לחזיון המוסיקאלי שלי.

מראיין: אז ההצהרה היא על האהבה בילעדיה, ממש אהבתי. תודה לך על זה והשיר השלישי?
גלעד: השלישי גם באנגלית כמו הראשון והשני. הוא שיר שפונה החוצה לעולם ומנסה לתקן את העיוות הפנימי שנותר בעקבות המפגש עם העולם הזה. בשיר אני בעצם פונה לאלוהים ומנסה לעורר אותו לעזור לי לגלות מי אני?
מראיין: כן גם שם השיר הוא אני לא יודע מי אני?

גלעד: כן לקח קצת זמן להיות מסוגל לשיר את המילים הללו. באלבום מה שעובד לדעתי זה שאני שר אותם בהנאה ולא מתוך סבל ומצוקה. המוסיקה גם עוזרת להקליל קצת את השיר כי אני חושב שהוא די כבד. המילים לדעתי מאד יפות ומסודרות בצורה גאומטרית ומתחרזת. התוכן הוא על הפער שבין העולם הפנימי והחיצוני. יש שם איזכור לגשם שיורד והכוונה שלי למבול התנכי כלומר שיש שם נסיון שלי להעמיד את אלוהים למיני משפט על השואה.
מראיין: אמרת שואה?

גלעד: השואה היא מרכז היצירה אצלי. היא תפשה המון מקום והיום עדיין יש לה מקום מרכזי אבל לא בלעדי. אפילו הג'אז מתחבר לזה.
מראיין: תן לי לנחש, מבחינת זמנים?
גלעד: כן, בדיוק. השואה קרתה באותו הזמן שצארלי פרקר מפזז על במות העיר ניו יורק ומבשר את הבשורה שלו. אני חי עליו.

מראיין: אתה מתכוון מת?
גלעד: כן חי. הוא כלומר צרלי פרקר מהווה מקור השראה אדיר בישראל ואין לי דרך ממש לחבר בין הדברים חוץ מהזמנים החופפים והמסר של תקווה שפרקר ייצר באותן שנים. תקווה בגלל החופש אליו הוא הגיע בנגינה שלו כלומר שאם חופש כזה אפשרי אזי יש תקווה לאנשות.
מראיין: בסדר, לדעתי אנחנו לקראת הסוף של הראיון ועדיין לא דברנו על שני השירים האחרונים שהם בעיברית, נכון?

גלעד: כן, טוב אני אנסה לקצר. הראשון מביניהם מי אמר ש.. מאד פשוט ומדבר על האהבה כמבט במהלך התגלות וגאולה. המעבר מהעולם הזה לעולם הבא הוא התממשות האהבה. אהבה ביני לבין אלוהי ולבין בת זוגתי שתחייה.

מראיין: אז יש לך חברה?

גלעד: לא

מראיין: אתה ממש תרגדיה מהלכת, לא?

גלעד: גם

מראיין: אז מי זאת?

גלעד: השיר החמישי כלומר השני בעבירית נקרא את כל כך יפה וזאת היא. היא פשוט כל כך יפה שאין לי מילים ממש להגיד מי היא.

מראיין: מי זאת, מישהי אמיתית?

גלעד: אמיתית מאד וגם לא ממש, קצת קשה לי להבדיל כרגע.

מראיין: בסדר והמילים והסקסופון? בכמה מילים בבקשה. נראה לי שכולם כבר הלכו הביתה.

גלעד: אתה עוד פה

מראיין: (מהנהן) צודק

גלעד: הטקסט הוא הצהרת כוונות לא יותר ולא פחות. הפזמון הוא גם הדרך שלי להחזיר הכל למסלול פרופורציוני ומציאותי. יש לי חיים ויש לי חברים אבל אין לי אהבה. את כל כך יפה.

מראיין: פגשת אותה כבר באופן אישי?

גלעד: קצת

מראיין: והסקסופון באלבום מה התפקיד שלו?

גלעד: הסקסופון הוא מה שמחבר שם את הכל. המילים המלחיות הקול שלי והליווי. מאד נהניתי להקליט את הסקסופון כי זה בא לי בקלות. שנים של נגינה לא שחסר על מה להתאמן ומה ללמוד אבל אני מאד מחובר לכלי ומקווה שעוד יקרו הרבה דברים איתו כלומר שלא אוותר לקשיים ולמציאות ואתמיד בנגינה עד קלות נשמתי.

מראיין: טוב תודה רבה לך ובהצלחה

גלעד: גם לך

(קמים לוחצים ידיים ונפרדים)